

E. Het Hoekje van den Navorscher.

Dit "hoekje" is ten dienste onzer folkloristen. Men gelieve de antwoorden naar het sekretariaat te zenden (Albrechtlaan, 5, Aalst).

VRAGEN.

1) Te Dendermonde gaat bij groote omstandigheden het Ros Beyaert uit. Hoe komt het, dat dit te *Dendermonde* gebeurt? (H. V. W. Gent).

2) Gelief mij te laten weten, welke heilige bijzonder vereerd wordt in uw gemeente, met bedevaartgebruiken, die er bij passen: echt kristelijke en ook wangeloovige (G. C. Gent).

Bibliografie van de Vlaamsche Folklore

I.

De folklore is de studie van de uitingen van het volksleven van heden en verleden. Wat daarmee bedoeld wordt, heeft E. H. G. Celis op zich genomen u alhier uiteen te zetten. Dat de folklore een ernstige wetenschap is, zal u wel niet verder moeten bewezen worden. Waarop we dan enkel nog den nadruk willen leggen met het oog op de "Bibliografie van de Vlaamsche Folklore", is dat men tegenwoordig een tamelijk scherp onderscheid maakt tusschen 1° historische folklore en 2° actueele folklore. Zulks wordt verklaard door de geschiedenis van de folklore zelf. Inderdaad de wetenschappelijke folklore ontstond in de eerste helft van de 19^e eeuw, hoofdzakelijk door de belangstelling van de Romantiek voor alles wat van ver of nabij het volksverleden betref: volkslied, sprookje, sage en legende. Is het dan te verwonderen dat het vooral taalkundigen waren, die zich in den beginne met folklore bezighielden? Tegen het einde van de 19^e eeuw echter kwamen de ethnografen, de sociologen en de psychologen het kleine leger van de folkloristen aanvullen. Het gevolg was het systematisch onderzoek van schier gansch den aardbol en het inschuren van geweldige stapels folkloristisch materiaal. Was de stof in de 19^e eeuw, historisch gesproken, nog overzichtelijk, in den tegenwoordigen tijd is ze dat niet meer,

tenzij men over een bibliografie kan beschikken. Het is een eer voor de Vlaamsche Folklore dat een Vlaamsche folklorist, L. De Wolf, met het opzetten van zulk een bibliografie begonnen is in zijne "Bibliographia Folklorica Periodica", (1908), een onderneming, die hij, helaas, reeds in 1910 wegens gebrek aan steun en samenwerking moest laten varen. Thans is het de bekende Zwitsersche folklorist Hoffmann-Krayer, die sedert 1917, te Bazel zulk een uitvoerige jaarlijksche "Bibliografie", leidt.

Geen wetenschappelijk vak heeft meer behoefte aan een zorgvuldige bibliografie in de breedte als in de diepte dan de folklore. Voorloopig geeft de bibliografie van Hoffman-Krayer ons vooral bibliografie in de breedte, wat niets afdoet aan het nut van dit voortreffelijk wetenschappelijk werktuig, dat het gansche gebied van de folklore over de wereld bestrijkt. Maakt het bestaan van deze internationale bibliografie een "bibliografie van de Vlaamsche Folklore", overbodig? We denken neen. En zie hier waarom: centralisatie over zulk een uitgestrekt gebied, hoe noodzakelijk geacht en hoe goed ook bedoeld, brengt altijd vervlakking en onvolledigheid mee. Het kan nu eenmaal niet anders, waar één persoon onmogelijk de ontzaglijke stof van een met zooveel geestdrift beoefende jonge wetenschap heeft te beheerschen. Daarom zijn afzonderlijke bibliografieën van bepaalde gebieden onontbeerlijk, niet alleen voor de internationale wetenschap, die ons zeer ter harte gaat, maar vooral voor de bevordering van de liefde en de beoefening van de eigen folklore. "Het hemd is immers nader dan de rok", zegt het spreekwoord

Ons doel is in "Oostvlaamsche Zanten", bijdragen in te zamelen voor het samenstellen van de "Bibliografie van de Vlaamsche Folklore", zoowel in de diepte, anders gezegd historisch, als in de breedte, anders gezegd actueel. Niets mag verwaarloosd worden in een wetenschap, die zich voorneemt den ondergrond eener beschaving te onderzoeken. In het rijk der folklore heeft veel beteekenis wat daarbuiten, in het zogenaamd "praktische", leven, onzinnig of onverschillig wordt geheeten. Nu zijn er, gelukkig, vroeger als thans, wel steeds menschen geweest, die belangstelling hebben ondervonden voor die onverschillige of dwaze zeden, verouderde gewoonten, bijgeloovige praktijken of onmogelijke vertellingen en sprookjes van eigen of vreemd volk.

Een gedeelte van hunne aantekeningen zijn soms in handschrift bewaard gebleven en komen door een louter toeval een folklorist verblijden. Waar zal hij daarvan melding maken of, wanneer de aantekeningen betrekking hebben op personen of zaken van Oost-Vlaanderen uitgeven? In "Oostvlaamsche Zanten", Daar komen ze ten dienste van de "Bibliografie van de Vlaamsche Folklore".

Alles wat op folkloristisch gebied onze provincie betreft, en aangetroffen wordt in vergeten boek of almanak, is welkom. Het zijn de "zanten", van al onze Oostvlaamsche lezers, die de banden zullen versterken tusschen hen en ons, die allen bezield zijn met piëteit en liefde voor de folklore van den geboortegrond. Ze zullen een eerste reeks van bijdragen vormen tot de ontworpen "Bibliographie van de Vlaamsche Folklore". Over een tweede reeks bijdragen spreken we een ander maal.

Alle "Oostvlaamsche Zanters", aan het werk en hun "Zanten", gestuurd aan het adres van den Sekretaris, Albrechtlaan, 5, Aalst!

Dr Paul De Keyser.

Landbouwliederen.

Prof. De Vooy's liet in Volkskunde (XXIVe jaargang, blz. 154 en vlg.) een oproep verschijnen, waarin hij de medewerkers van dat tijdschrift aanzette de volksliederen met betrekking tot den landbouw op te teekenen.

Onze provincie, niettegenstaande haar bloeiende nijverheid, is toch hoofdzakelijk een landbouwgebied gebleven. Bij vermoeienden, eentonigen arbeid, zooals dorschen, maaien, oogsten, karnen, vlasslijten, bij het spinnen en weven, twee nijverheidstakken, die met den landbouw zoo nauw verwant zijn, tracht de arbeider een gepasten, rythmischen vorm aan zijn bewegingen te geven, om zijn werk te verlichten, en die reactie uit zich gewoonlijk in een lied. Dergelijke arbeidsliederden vinden wij bij alle natuurvolkeren terug, ook bij ons Vlaamsche volk, dat nog zoo dicht bij de natuur gebleven is. Nochtans sedert het verdwijnen van de huisnijverheid, wat het spinnen en weven betreft, alsook sedert het grooter gebruik van landbouwmachines, dreigt menig lied verloren te gaan en zelfs moeten er reeds vele verloren zijn.